

PRATS I CAMPS

“Al País Valencià no es fan polítiques, sinó ocurrències”

Els sindicats CCOO i UGT han convocat una manifestació aquest cap de setmana [l'anterior] “Pel treball i la protecció social”. L'augment tan important de la desocupació al País Valencià, es deu només a les turbulències financeres?

—En absolut. Nosaltres hem denunciat de fa molt de temps que ací hi havia uns desequilibris estructurals, perquè els poders públics no van adoptar mesures ni van impulsar canvis quan calia. Durant més de vint anys, hem parlat de la necessitat de polítiques industrials al País Valencià. Hauria calgut aprofitat que són sectors madurs, molt arrelats al territori, per a impulsar aquestes polítiques. Com que

El 14 de febrer Joan Sifre (Alzira, 1949) s'acomiada de la primera línia de la lluita sindical. El qui ha estat secretari general de Comissions Obreres durant dotze anys parla de la crisi, de l'efectivitat dels plans d'ajuda i de les deficiències de l'estructura econòmica del País Valencià.

no s'ha fet, s'han produït un seguit de desequilibris bàsics als quals s'ha afegit una crisi financera enorme. Aquests darrers tretze anys de cicle expansiu, això s'ha amagat per l'efecte riquesa. En el moment en què les taxes d'interès han començat a pujar, s'ha aturat

la construcció per sobresaturació i la bombolla financera ha esclatat, ens ha afectat doblement perquè som una economia que ha perdut molta balança comercial en l'intercanvi importacions-exportacions. Això significa que som una economia molt dependent,

poc productiva per la intensitat de mà d'obra i no de capital, no tecnològica... Tot això fa que tinguem molt poc marge de maniobra.

—**En som culpables tots?**

—A mi no m'agrada parlar de culpabilitats. M'agrada parlar de responsabilitats públiques. Hi ha una responsabilitat pública molt estesa que cal particularitzar en els qui tenen més poder econòmic i polític. El poder econòmic, perquè el moment de creixement sostingut durant dotze anys no s'ha aprofitat per invertir els rendiments a renovar l'aparell productiu i internacionalitzar les empreses. L'administració ha propagat un efecte riquesa absolutament fals en base a taxes d'interès baixes, alts rendiments especulatius de l'habitatge com a bé d'inversió, rebaixes d'impostos molt fortes... Per tant, els poders públics han estimulat un efecte riquesa que significa endeutament i palanquejament.

—**I per què vam quedar tots tan meravellats per aquell discurs triomfalista?**

—Perquè probablement al nostre país hi ha un sentiment d'"ara som importants", "ara som a les primeres planes", "ara València compta"... Hi ha un sentiment prou estès d'eufòria

infundada, perquè només canvia la conjuntura, però no les bases estructurals.

—**Els empresaris valencians ha estat a l'altura durant el cicle d'expansió econòmica?**

—Generalitzar és molt difícil, perillós i injust. Jo sé d'empresaris que han fet un esforç per mantenir les seues produccions i un projecte d'empresa raonable, sabent que els creixements cal fer-los amb coneixement i treball. Els creixements ràpids sempre són un miratge. Però hi ha uns altres empresaris que s'han llançat al curt termini, als alts rendiments, sobretot en l'habitatge. I no són, necessàriament, empresaris del sector immobiliari. L'habitatge ha drenat capitals necessaris per a la reforma i l'adaptació dels nostres sectors productius més estructurals. Alguns empresaris han desinvertit en la seua empresa i han invertit en operacions especulatives.

—**Quan es van veure els primers indicis de desacceleració econòmica, molts apunten que la indústria podria absorbir els llocs de treball de l'habitatge.**

—Això és una opinió absolutament infundada. Crec que la nostra indústria també s'ha de dimensionar fins i tot en ocupació. I ha de créixer sobretot en

capital tecnològic i d'innovació. En la nostra economia, el sector o servei que creix és el que té menys valor afegit i el que genera ocupació de més mala qualitat. I el sector públic hi té una especial responsabilitat, perquè hi ha necessitats socials desateses que, si s'atengueren des dels poders públics, podrien crear molta ocupació de qualitat i professional, a més de resoldre problemes i necessitats socials. Per exemple, el sector de l'educació infantil o el desenvolupament de la llei de dependència.

—**Venim d'un cicle expansiu on trobar feina no resultava difícil, amb la qual cosa es desincentivava la formació. Tota aqueixa gent que ara es queda sense feina, quines possibilitats té de trobar-ne en les circumstàncies actuals?**

—Jo no diria que la mà d'obra estiga poc formada sinó que està sobrequalificada per a les funcions i competències que li demanen. Els nostres resultats educatius són significativament superiors a les economies del voltant. Però passa que els resultats de la formació reglada estan polaritzats al nivell superior, sobretot universitari; s'assoleixen bons resultats a la secundària obligatòria, però a tota la franja d'educació intermèdia, i particularment la formació professional —els cicles formatius—, està molt subdesenvolupada. Tenim joves que ixen de l'educació superior i es troben en uns llocs de treball infames. La qual cosa significa que hi hagut una despesa pública que en la major part dels casos s'ha malbaratat. A més, aquesta persona es desmotiva i la incorporació al món del treball es converteix en una frustració.

—**L'any passat, la desocupació va créixer d'un 71% al País Valencià. Hi ha gent que es pregunta si s'arribarà al 20% de població activa desocupada. Quin pronòstic feu?**

—El pronòstic per al 2009 és prou negatiu. Tots els prescriptors econòmics anuncien que enguany es mostrarà la profunditat de la crisi. No espere que després d'un cicle expansiu de pràcticament tretze anys el cicle recessiu siga curt. Crec que serà profund i més llarg que no desitjàriem. Però això no significa que no puguem pronunciar la paraula *crisi*, sinó que cal ser conseqüents amb una realitat i

Un sindicat més heterogeni

Joan Sifre és una de les cares més conegudes de la vida pública valenciana. Va arribar al capdavant de Comissions Obreres valencià ara fa dotze anys, si bé la seua militància sindical es remunta "als anys de la clandestinitat". Aquest home de parla serena i aspecte enganyosament anodí que va exercir com a educador de menors fins el 1984, abandona aquest 14 de febrer el seu despatx de la tercera planta de la seu de Comissions Obreres a València amb la sensació d'haver estat capaç de configurar un "equip de direcció que ha mantingut una línia raonable, realista, dialogant per a fer sindicalisme al nostre país". Internament, una de les principals fites d'aquest equip ha estat d'haver avançat a la Unió General de Treballadors en nombre d'afiliats i delegats. Avui, Comissions Obreres és el principal sindicat del País Valencià, amb 141.000 afiliats i 14.000 delegats. En l'àmbit extern, CCOO ha estat signant del Pacte Valencià pel Creixement i l'Ocupació I i II, que ha contribuït a la consecució de l'anomenada *pau social*. Però a Sifre, del seu pas per Comissions li agrada de destacar-ne la infiltració en capes de la població que fins ara havien restat al marge del moviment sindical. "Hem aconseguit una organització plural, més heterogènia, on els immigrants representen el 10% de l'afiliació i on les dones s'incorporen cada vegada més. Això significa que el sindicat evoluciona al ritme de la societat. A la vida sindical mai no hi ha èxits ni victòries rotundes, però estem contents", assegura.

“El cycle expansiu de tretze anys havia amagat les deficiències estructurals de l'economia valenciana”

assumir les responsabilitats públiques que tenen els empresaris, els sindicats i el govern.

—**El president del govern espanyol es va negar durant una temporada a fer servir la paraula crisi. Què en penseu?**

—Jo crec que és una mala actitud en un responsable polític. Ho entenc per la política tan grollera i de curt termini que tenim en aquest país, però no es pot negar la realitat. Quan tots els indicadors parlen des del 2002 d'una desacceleració de tots els sectors, negar la realitat es posar-se una bena que al final t'has de llevar. Siga com siga, jo no hi insistiria. La qüestió no és el nom, sinó traure'n les conclusions adequades. En moments de cycle recessiu, les polítiques públiques han de ser anticíclics, d'inversió i d'endeutament i de saltar-se el pacte d'estabilitat europeu; cal ajudar el consum augmentant els salaris mínims i comproment les entitats financeres, que no se'n poden anar com si res. No pot ser que els donen diners per injectar liquiditat i no en presten. Falla algun mecanisme.

—**La Generalitat Valenciana, amb els recursos de què disposa, té capacitat per a engegar línies d'ajuda?**

—Crec que no. La Generalitat té un endeutament enorme. No és igual endeutar-se per satisfer determinats protagonismes *glamourosos* que endeutar-se per fer coses que siguin útils per al conjunt de la societat. Ací els responsables polítics pensen en terminis de quatre anys i en termes d'eleccions. Una altra cosa que també falla és l'absència d'una opinió pública democràtica, crítica, capaç de prendre distàncies respecte al poder i de jutjar-lo sobre què fa i no sobre què diu que fa. La societat també és responsable d'aquesta política de baixa intensitat.

—**Fa quatre mesos vau signar el nou Pacte pel Creixement i l'Ocupació. Però els sindicats teniu previst de manifestar-vos aquest cap de setmana [l'anterior]. Què ha passat?**

—Ha passat que algunes parts n'han estat absents, fins i tot quan se nego-

PRATS I CAMPS

ciava el pacte durant nou mesos. La Generalitat ha signat el pacte, però es pren molt de temps a posar en funcionament les coses. Crec que el marc és vàlid i els instruments, els programes, les línies d'actuació, les prioritats són ben dissenyats. Però després hi ha hagut el debat de pressupostos, la conselleria que porta la interlocució es bloca i no ens convoca; després el Consell publica unes mesures que no ha consultat... No és que el marc de negociació no siga vàlid, sinó que en el conjuntalisme que patim, de tant en tant apareixen plans que ningú no ha pensat que fins i tot canvien els principis d'allò que has pactat. Les mesures que ha aprovat la Generalitat no tenen res a veure amb el pacte.

—**Però en són complementàries?**

—No en són complementàries. Vulneren els principis que nosaltres creiem que han de controlar l'actuació pública. Quin sentit té subvencionar la contractació temporal? Si parlem d'estabilitat, de qualitat en l'ocupació, de polítiques actives per a afavorir un canvi del model productiu, no té sentit que se subvencione la contractació temporal. O, un altre exemple, quin

sentit té que els itineraris per als desocupats es desenvolupen a través de la col·laboració d'entitats promotores i a través del Servef? El document diu que els plans integrals per a la recol·locació de treballadors d'empreses en crisi es farà mitjançant la col·laboració d'entitats promotores. I això significa que el Servef no es responsabilitza d'una de les competències per la qual va ser creat.

—**Per a CCOO, el Pacte per al Creixement i l'Ocupació és paper mullat?**

—No és paper mullat. Les mesures que ha presentat la Generalitat són una ofensa a allò que vam pactar fa quatre mesos. Van aprovar un marc que responia a una lògica i en el qual vam treballar durant nou mesos. I ara, de colp i volta, apareix un pla promogut no sé sap per què i que no obeeix gens als principis que has negociat aquests darrers nou mesos. Això significa mala voluntat per part del govern. Significa que actuen de pressa i malament. No es fan polítiques, es fan ocurrències. No es poden anunciar determinades mesures abans de parlar-ne, com si foren el resultat del diàleg social. Doncs això mateix i en grau superlatiu fa la Generalitat. Ho van fer en temps de Justo Nieto [anterior conseller d'Indústria i Universitats], que, tenint un marc establert amb el Pacte per al Creixement i l'Ocupació, va aprovar 22 plans sectorials al marge d'allò que negociàvem patronal i sindicats, cosa que ofengué els uns i els altres i responia als interessos de certs *lobbies*.

—**Com veieu el panorama polític valencià?**

—[Bufa] El veig malament. Crec que s'han perdut moltes oportunitats importants: l'oportunitat d'una reforma estatutària no mirant a la graderia sinó als interessos dels valencians i valencianes; que arrellegara una carta de drets socials i laborals que no fora una mera declaració. La societat no la veig més vertebrada, sinó més descohesionada. Les institucions estan en discussió permanent (la sindicatura, les Corts...). Hi ha una política de baixa intensitat i baixa capacitat per a il·lusionar. Això afecta dreta, esquerra, institucions i opinió pública.

Violeta Tena